

Triklorbenzen (TCB)

Innholdsfortegnelse

Triklorbenzen (TCB)

Publisert 09.06.2017 av Miljødirektoratet

Triklorbenzen (TCB) er et helse- og miljøskadelig løsemiddel. Ingen TCB-utslipp av betydning er registrert i Norge. TCB ble tidligere brukt som løsemiddel for farger til blant annet tekstilfarging og for å hindre korrosjon.

PÅVIRKNING

Ingen bruk av TCB i Norge

TCB ble tidligere brukt som løsemiddel for farger til tekstilfarging, som middel for å hindre korrosjon og som tilsetningsstoff til PCB i transformatorer og store kondensatorer.

Stoffet ble også brukt som laboratoriekjemikalie til forskningsformål.

Siden 1995 er utslippene av TCB redusert med 80 prosent. I dag er det ingen registrert bruk av TCB i Norge.

Figuren viser utslippene av TCB i Norge siden 1995.

Noe utslipp av TCB fra forbrenningsprosesser

TCB kan dannes når klor og organisk materiale er tilstede ved forbrenning, på samme måte som dioksiner. TCB kan derfor forekomme i små mengder i utslipp til luft fra for eksempel forbrenningsanlegg, prosessovner og motorer.

Utslipp av TCB forekommer sammen med utslipp av andre klororganiske miljøgifter, som dioksiner og heksaklorbenzen.

Ingen utslippskilder med størrelse av betydning er registrert i Norge.

TILSTAND

Lite informasjon om TCB i norsk miljø

TCB spres både til luft, vann og jord og kan transporteres langt med luftstrømmer.

Vi har lite data om TCB i luft, vann og jord i Norge. Lave konsentrasjoner av TCB er funnet i slam fra fire norske renseanlegg.

TCB er også funnet i lave nivåer i sedimenter og fisk.

KONSEKVENSER

TCB har flere alvorlige effekter

TCB er tungt nedbrytbart. Stoffet er fettløselig og hopper seg opp i organismer.

TCB er meget giftig for vannlevende organismer, og kan gi langtidsvirkninger på liv i vann. Marine arter er mer følsomme for stoffet enn ferskvannsarter.

Stoffet er farlig ved svelging, irriterer huden og gir alvorlig øyeirritasjon.

TILTAK

Forbud mot TCB

TCB ble oppført på myndighetenes prioritetsliste i 1997. Målet er at vi kontinuerlig skal redusere utslipp og bruk av stoffet i den hensikt å stanse utslippene innen 2020.

Norge har felles kjemikalier regelverk med EU, og i tillegg noen nasjonale forbud.

Det er forbudt å bruke TCB som et stoff eller i stoffblandinger i konsentrasjoner på 0,1 vektprosent eller mer gjennom REACH vedlegg XVII, post 49. Forbudet gjelder imidlertid bare en av de tre mulige variantene av triklorbenzen, 1,2,4-triklorbenzen.

Noen prosesser der industrien har særlig god kontroll, er unntatt fra forbudet.

Vanndirektivet

TCB er oppført på listen over prioriterte stoffer under vanndirektivet, som er gjennomført i Vannforskriften. Vanndirektivet har som hovedmål at alt kystvann, ferskvann og grunnvann skal ha god kjemisk tilstand innen 2021.

› [Les mer om vannforvaltning](#)

Utslipp av TCB i Norge

😊 Triklorbenzen (TCB) er et helse- og miljøskadelig løsemiddel. Ingen TCB-utslipp av betydning er registrert i Norge. TCB ble tidligere brukt som løsemiddel for farger til blant annet tekstilfarging og for å hindre korrosjon.

Triklorbenzen (TCB)

- Oppført på prioritetslisten
- Klororganisk stoff
- Akutt og kronisk giftig for vannlevende organismer
- Tungt nedbrytbart og bioakkumulerende
- CAS-nummer:
  - 1,3,5-trichlorobenzene: 108-70-3
  - 1,2,3-trichlorobenzene: 87-61-6
  - Trichlorobenzen: 12002-48-1
  - 1,2,4-triklorbenzen: 120-82-1

